N° 91.

1855.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 15 NOVEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den November.

De Koning van Sardinie zal den 20sten dezer te Genua scheep gaan, om het Fransche en het Engelsche hof alsmede het Belgische te bezoeken. Zijne Majesteit zal door de voornaamste leden van het Sardinische ministerie vergezeld worden. De *Times* zegt dat koning *Victor Emanuel* in de eerste dagen van December te Londen zal komen, en spoort nu reeds, met uitbundige lofspraken op dien bondgenoot der Koningin, het publiek in Engeland aan, om hem met geestdrift te ontvangen.

— Naar men verzekert, zullen aan 5000 inzenders van voorwerpen op de wereldtentoonstelling medailles worden uitgereikt.

— Op het stadhuis alhier worden vele toebereidselen gemaakt voor het groote feest, gepaard met een banket van 400 converts, dat de Prefect der Seine aanstaanden zaturdag zal geven aan prins *Napoleon*, den voorzitter der hoofdcommissie voor de wereldtentoonstelling.

De stad Parijs zal ook, ter eere van den Koning van Sardinie een groot feest geven, gelijk aan dat hetwelk de Koningin van Engeland was bereid:

— Keizer *Napoleon* ontvangt weder een bezoek van een lid van het koninklijk geslacht van Groot-Britannie, den Hertog van Cambridge, die, gelijk de Engelsche dagbladen aankondigen, den 13den dezer uit Londen naar Parijs vertrekken zal.

— De *Moniteur* behelst een Keizerlijk besluit, waarbij de graaf *de Morny* op nieuw tot voorzitter van het Wetgevend Ligchaam benoemd wordt.

Ook deelt het officieel blad de overeenkomst mede, welke tusschen Frankrijk, Belgie en Pruissen, dit laatste ook namens Oostenrijk, Beijeren, Saksen en de overige Duitsche Staten, wegens het overbrengen van telegrafische berigten gesloten is, en waarbij wijzigingen in de reeds deswege bestaande overeenkomst gebragt worden. Eene der voornaamste wijzigingen is die, waarbij den afzenders, voor het adres dergenen voor wie de depêches bestemd zijn, vijf woorden toegestaan worden die niet begrepen zijn in het getal van die welke de depêche uitmaken.

Eindelijk logenstraft de *Moniteur*, in zijn niet officieel gedeelte de geruchten, die de kwaadwilligheid wegens op handen zijnde wijzigingen in het Kabinet heeft uitgestrooid.

— Dagelijks wordt door de Munt alhier voor twee à drie millioenen francs aan geld geslagen. In de laatste dagen heerscht hier ter stede eenige mindere schaarste van spetie.

— Het Fransche gouvernement laat niets na, hetwelk zou kunnen strekken om de rijzing van den prijs der levensmiddelen tegen te gaan. Zoo heeft het onlangs de plaatselijke overheden doen aanschrijven om op de graanmarkten geen handelaren toe te laten, die niet het bewijs leveren dat zij als zoodanig gepatenteerd zijn; waarmede aan kunstenarijen tot onregtmatige opdrijving der graanprijzen een hinderpaal te meer in den weg gelegd wordt. Een aan den landbouw gewijd weekblad, de *Echo Agricole*, kwam daartegen op, niet gedachtig aan eene uitdrukkelijke bepaling eener in 1844 gemaakte wet, en beweerde dat de graanhandelaar evenmin als eenig ander gepatenteerde of belastingpligtige gehouden is om de quitantie voor betaalde belastingen steeds bij zich te dragen. De regering heeft de zaak van zooveel gewigt geacht, dat zij aan de redactie van dat overigens zeer geachte blad eene dreigende waarschuwing heeft doen toekomen, met verklaring dat deszelfs verdere uitgave verboden zou worden indien het wederom trachten mogt, »de belastingpligtigen te misleiden ten aanzien van den omvang hunner verpligtingen."

De onlangs in Frankrijk en Engeland gebouwde vlottende batterijen hebben bij den aanval tegen Kinburn eene sterke proef doorgestaan; zij waren drie uren lang aan een verschrikkelijk vuur blootgesteld, zonder eenige schade van aanbelang te bekomen; alleen was op eene der zijden van de *Devastation* zigtbaar, dat daarop 63 kogels van 24 en 32 ponden waren afgestuit, zonder eenige andere uitwerking dan het loslaten van drie nagels waarmede de ondoordringbare ijzeren huid van dit geducht machine is vastgehecht.

Het Regeringsblad behelst een artikel, waarbij de voortreffelijkheid der bij Kinburn gebezigde vlottende batterijen worden betoogd, van welke vaartuigen de Keizer de uitvinder is. «De Keizer," zoo wordt, ten slotte gezegd, «had Frankrijk reeds begiftigd met eene veld-artillerie, welke een groot aandeel heeft gehad aan de overwinningen van Alma, Inkerman en Traktir; thans heeft hij de marine een wapen geschonken, hetwelk nog pas zijne eerste proeven heeft geleverd, doch welks kracht door de toekomst bewezen zal worden.

— De *Moniteur de la Flotte*, het dagblad van het Fransche ministerie van marine, deelt berigten van Kinburn mede, loopende tot 25 October. Daaruit blijkt dat die vesting hersteld werd, om gedurende den winter eene bezetting van Fransche en Engelsche troepen te kunnen huisvesten; terwijl eene flotille, bestaande uit 3 kleine oorlogsschepen, 7 kanonneerbooten en 3 drijvende batterijen, voor Kinburn zal blijven liggen.

— Volgens een berigt uit Trebisonde van 20 October, door een dagblad van Triëst medegedeeld, zou een aanmerkelijk gedeelte van het Russische legerkorps, hetwelk Kars ingesloten hield, ten getale van 20,000 man, den omtrek dier vesting verlaten en eene beweging noordwaarts, naar den kant van Ardeghan, gemaakt hebben. Men giste dat het oprukken van *Omer*-pacha's troepen naar de Russische grenzen de reden was van die beweging, en dat zij de opheffing der blokkade van Kars zou ten gevolge hebben.

— De Koning van Sardinie heeft den 12den dezer de zitting der wetgevende kamers geopend. In de troonrede, wier zakelijke inhoud reeds door de telegraaf medegedeeld is, gewaagde Z. M. eerst van Sardinie's deelneming aan den oorlog tegen Rusland, eenen strijd voor het regt, de beschaving en de onafhankelijkheid der volkeren, gelijk hij zich uitdrukte, welke reeds den roem der Sardinische wapenen verhoogd had. Tevens erkende de Koning de noodzakelijkheid eener nieuwe geldleening tot dekking der oorlogsuitgaven, maar voegde daarbij de verzekering dat zijn gouvernement trachten zou den druk der belastingen te verligten.

— Sedert eenige dagen is de wetenschappelijke commissie, welke het vraagstuk der doorgraving van de landengte van Suez moet onderzoeken, te Marseille vergaderd, van waar zij zich weldra naar Egypte begeven zal, alwaar vele toebereidselen tot hare ontvangst gemaakt worden. Men heeft berekend dat de doorgraving, wanneer daartoe wordt besloten, in den tijd van zes jaren tot stand gebragt zal kunnen worden en eene uitgave van 160 à 180 millioen francs vorderen zal.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11den November.

H. M. de Koningin-Weduwe der Nederlanden, die van des avonds van 6 dezer tot Donderdag morgen op het koninklijk kasteel Sanssouci te Postdam, bij HH. Pruissische MM. vertoefd heeft, is toen van daar over Koningsbergen naar Petersburg vertrokken.

— Een te St. Petersburg van overheidswege bekend gemaakt berigt uit de Krim van jl. Woensdag meldt alleen, dat van den kant der geallieerden niets ondernomen werd, en dat zij op de reede van Kamiesch weder eene talrijke vloot vereenigd hadden.

Verder leest men in de dagbladen van het Russische gouvernement een officieel rapport, volgens hetwelk het Russische leger in de Krim voor acht maanden toereikende leeftogt in voorraad heeft.

— Volgens eene officiële opgave, heeft de uitvoer van granen uit Rusland naar buitenslands, die in den laatsten jaren aanmerkelijk toegenomen is en in 1853 eene waarde van niet minder dan 55 millioen zilveren roebels bedroeg, ten vorige jare wegens den oorlog slechts een bedrag van $14\frac{1}{2}$ millioen zilveren roebels opgeleverd.

— Een rapport van den generaal *Murawieff*, van 13 October, meldt dat hij Kars nog steeds ingesloten hield, en dat het garnizoen dier vesting door desertie, cholera en gebrek aan leeftogt, verzwakt en meer en meer uitgeput werd.

— Hoewel de krijgsbedrijven in de Zwarte Zee voor dit jaar oogenschijnlijk gesloten zijn, is het verblijf van keizer *Alexander* in het zuiden zijns rijks van langer duur dan verwacht werd. Volgens een berigt uit Odessa van den 5den heeft de Keizer, na twee dagen vertoevens in die stad en hare omstreek, zich dien dag weder naar Nikolajeff begeven.

— Volgens gisteren te Trieste uit Trebizonde ontvangene berigten van 20 October is *Selim*-Pacha tot gouverneur van Kars benoemd en was de Hertog van *Newcastle* in Circassie aangekomen. *Omer*-Pacha, die met de spits van 32 bataillons van Battoum vertrokken was, zou voor den winter tot Tiflis kunnen doordringen. Gozurieti wordt thans door niet meer dan 10,000 Russen bezet. — Den 2 dezer zijn twee Noord-Amerikaansche oorlogsschepen den Pireus binnengeloopen. Men zeide dat zij de vorderingen moesten ondersteunen welke op het oude geschil des Amerikaanschen Consuls, den heer *King*, met Griekenland betrekking hebben.

— Wegens het ongeluk, dat den aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* te Trieste getroffen heeft, zijn thans nadere en meer geruststellende berigten ontvangen. Die Prins reed, door een adjudant vergezeld, in eene cabriolet

met één paard, van Optschina naar Trieste; plotseling werd het paard schichtig en wierp het ligte rijtuig omver. Door den hevigen schok bleef de Aartshertog gedurende langen tijd bewusteloos, hetwelk aanleiding gaf tot de afzending der onrustbarende depêche, op wier ontvangst de Keizer onverwijld naar Trieste vertrok. Thans is alle vrees voor nadeelige gevolgen van het gebeurde geweken.

ENGELAND.

LONDEN, den 11den November.

De plegtige optogt van den Lord Maire dezer hoofdstad, is ten gevolge der beschikkingen van den alderman *David Salomons*, die gisteren als zoodanig is ingehuldigd, dit maal veel minder luisterrijk geweest dan vroeger. Die eerste magistraatspersoon had er namelijk de voorkeur aan gegeven de op dat openbaar vertoon uitgespaarde 2000 ponden sterling tot uitdeeling van levensbehoeften aan de arme bewoners der verschillende wijken van Londen gedurende den aanstaanden winter te doen strekken. De bij deze gelegenheid op de been gekomen menigte was dan ook in vergelijking met vorige jaren gering. Na bij de Westminsterbrug aan het paleis van Westminster afgestapt te zijn en in het hof van den Exchequer zitting genomen te hebben, waar hij en de overige burgerlijke autoriteiten door de barons van den Exchequer ontvangen waren, werd de Lord Maire door den recorder met eene korte toespraak begroet, in welke onderanderen de bijzonderheid dat een Israëliet tot eersten magistraatspersoon van Londen verkozen werd ten bewijze werd aangevoerd der groote voortschreden welke Engeland op den weg der godsdienstvrijheid maakt.

— De Londensche bladen behelzen weder onderscheiden berigten betrekkelijk de aanstalten die het Britsche gouvernement voor de krijgsbedrijven van het volgende jaar maakt. Er werden niet alleen mortierbooten gebouwd, maar ook mortiervlotten. De vorming van het Engelsch-Italiaansche legioen vordert thans schielijk; in de jongste berigten uit Italie werd gemeld dat het eerste regement van hetzelve reeds nagenoeg voltallig was. Ten einde aan de Italiaansche gouvernementen geen reden tot klagten te geven, is aan de werfofficieren last gegeven, jongelieden, die in hun eigen land aan de verpligting tot de krijgsdienst nog niet voldaan hebben, niet in het Engelsch-Italiaansche legioen op te nemen. Ook is weder een klein oorlogsschip van Spithead in zee gegaan om het Britsche eskader in de wateren van West-Indie te versterken, terwijl een pas uit de Oostzee teruggekomen linieschip gezegd werd mede derwaarts bestemd te zijn.

De *Globe* zegt, met bevreemding en leedwezen te vernemen, dat eenige generaals van het Britsche leger in de Krim het bevel nedergelegd hebben om reden dat iemand, die minder dienstjaren heeft dan zij, namelijk de generaal *Codrington*, tot opperbevelhebber benoemd is.

— De *Times* beweert dat de rekruten, naar de Krim gezonden om de gelederen der regimenten weder aan te vullen, zoo onervaren zijn dat sommige der ontscheepte soldaten niet wisten hoe zij hun geweer moesten afschieten. De officieren zijn, volgens dat blad, even onkundig als de soldaten, hetwelk des te meer te bejammeren is dewijl de Russische officieren mannen van beproefde kunde en talent zijn. Verder beklaagt de *Times* zich over de groote gemakkelijkheid waarmede de generaals, om zoogenaamde dringende redenen, verlof nemen. Dit hebben sir *R. Avrey*, sir *H. Bentinck* en sir *Colin Campbell* gedaan, welke laatste bovendien weigeren zou onder den generaal *Codrington* te dienen, omdat deze korteren tijd dan hij in dienst is geweest. Het dagblad stelt deze gevoeligheid tegen het edel gedrag des generaals *Canrobert* over, die zelf de eer verzocht en verwierf om onder de bevelen zijns meer gelukkigen mededingers te [illegible].

— Regtstreeksche berigten van de oostkust der Zwarte Zee, door de Londensche *Globe* medegedeeld, melden dat de voorhoede van het leger van *Omer*-Pacha, ter sterkte van 5000 man met twee batterijen, den 14den October Suchum-Kaleh heeft verlaten. Zijn leger was aanmerkelijk versterkt, daar er sedert het begin van October 20,000 man uit de Krim aangebragt waren door Britsche transportschepen, die reeds op weg waren om nog meer troepen te halen. De weg, dien het Turksche leger bij de voorgenomen beweging tegen de Russische grenzen zou volgen, loopt tot aan Ilori, veertig Engelsche mijlen van Suchum-Kaleh, langs de kust, door niet minder dan achttien rivieren doorsneden wordende, en gaat dan oostwaarts in het binnenland. Omstreeks 20 Engelsche mijlen van de kust moest het Turksche leger over den Ingur trekken, de grootste rivier tusschen Suchum-Kaleh en Kutais, die de grens van Mingrelie uitmaakt. Al de bruggen over de gemelde rivieren zijn door de Russen afgebroken. Waarschijnlijk zouden de Turken geen ernstigen tegenstand ontmoeten voor dat zij Sugdidi bereikten, eene vijf mijlen aan gene zijde van den Ingur gelegen positie, tenzij de overtogt over deze rivier hun mogt betwist worden. Zoo veel bekend was, hadden de Russen in Mingrelie bijkans geen andere troepen tegenover het aanrukkende leger van *Omer*-Pacha stellen, dan Mingrelische landweer, welke als niet zeer degelijk krijgsvolk beschouwd wordt.

— De groote fabrijkstad Manchester gaat den winter onder bedenkelijke voorteekenen te gemoet. Van de zijde der arbeidslieden in de katoenfabrieken aldaar, werd ter kennis des publieks gebragt dat de fabriekanten thans, in weerwil van de drukkende duurte der levensmiddelen, het arbeidsloon met tien of twaalf pCt. willen verminderen. Verder is in die kennisgeving de arbeidende volksklasse opgeroepen om eene meeting bij te wonen, die op den 7den dezer, ter behandeling van dat onderwerp, te Manchester zou gehouden worden. Wegens de duurte der grondstoffen en den lagen prijs der katoenen goederen, terwijl alle markten daarmede overladen zijn, zeggen de fabriekanten dat zij hunne fabrieken niet zullen kunnen gaande houden, indien zij voortgaan het tegenwoordige werkloon te betalen. De werklieden daarentegen zeggen, dat het middel tegen overproductie niet in vermindering van het werkloon gelegen is, maar in verkorting van den dagelijkschen werktijd, en dat zij niet voor verminderd loon willen arbeiden, daar zulks alleen ten gevolge zou hebben dat het kwaad, hetwelk men genezen wil, namelijk de overproductie en de lage prijs van het product, nog erger wierd.

— Dezer dagen overleed te Edinburg eene dame [illegible] van chloroform, die zij bad opgesnoven tot stilling der pijn welke het uittrekken van een tand haar veroorzaakt had.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den November.

In de zitting der Tweede Kamer van ll. Zaturdag heeft de Heer *Bots*, nadat zijne geloofsbrieven in orde waren bevonden en hij de gevorderde eeden had afgelegd weder zitting genomen.

Onder de ingekomen stukken behooren een wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1855 (Subsidien); en een verzoekschrift van den heer *Steijn Parvé*, gewezen Oost-Indisch ambtenaar, daarbij het verlangen te kennen gevende bij de opmaking der nominatie ter vervulling der vacature opengevallen in de Algemeene Rekenkamer in aanmerking te komen.

De Kamer heeft bepaald: 1°. dat op Dingsdag den 13den November, na den afloop der alsdan aan de orde gestelde werkzaamheden, achtereenvolgens zullen behandeld worden de wets-ontwerpen: tot wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1854; tot verhooging van hetzelfde hoofdstuk voor 1855; tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1856; tot verhooging van hoofdstuk IX *B* der Staatsbegrooting voor 1855 (Postkantoor te Amsterdam), waaromtrent de eindverslagen heden werden uitgebragt; 2°. dat op aanstaanden Donderdag den 15den dezer zullen aanvangen de beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1856; waarvan de eindverslagen voor de hoofdstukken I, II, III, IV, IX *A*, IX *B* en XII, alsmede omtrent de wet op de Middelen door de betrokken Commissien van Rapporteurs reeds in de zitting van heden werden ter tafel gebragt.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is opgemaakt de nominatie van drie kandidaten ter vervulling van de in de Algemeene Rekenkamer opengevallen betrekking. Op die lijst zijn geplaatst de namen der heeren: 1°. mr. *T. W.* baron *van Zuijlen van Nievelt*, ontvanger der domeinen te Sas van Gent; 2°. *J. van den Bosch*, militair onder-intendant, met rang van kapitein, werkzaam bij het Departement van Oorlog; 3°. *M. G. Versfelt*, referendaris bij het Ministerie van Finantien.

In deze zitting zijn ingekomen twee wets-ontwerpen met daarbij behoorende memorie van toelichting, zijnde: een betrekkelijk de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie: en één tot vereenvoudiging in het beleid der justitie en in het wetboek van burgerlijke regtsvordering.

De Commissie van Rapporteurs voor de hoofdstukken V, VI, VII en VIII der Staatsbegrooting alsmede voor de begrooting van het pensioenfonds van burgerlijke ambtenaren voor 1856 hebben daaromtrent hare eindverslagen uitgebragt.

De Kamer heeft achtereenvolgens aangenomen: 1°. zonder hoofdelijke stemming de conclusie van het rapport der Commissie tot onderzoek der staatsrekening over het dienstjaar 1852, nadat aan de beraadslaging hadden deel genomen de heeren *van Bosse*, *van Rappard* en *Thorbecke*; 2°. het wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1854, bij welks behandeling de heeren *van Lijnden* en de Minister van Justitie het woord voerden, met algemeene stemmen; 3°. het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1855; 4°. het wetsontwerp tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1856; 5°. het wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk IX der Staatsbegrooting voor 1855 (Postkantoor te Amsterdam); de drie laatste zonder beraadslaging met algemeene stemmen, uitgezonderd het laatste, waartegen de heeren *van Hoëvell*, *Westerhoff* en *van der Linden* stemden.

— In de zitting der Provinciale Staten van ll. Vrijdag was aan de orde het rapport der 4de afdeeling op het voorstel van de heeren *de Quay* en *Wierdsma*, strekkende om uit de provinciale kas eene som van *f* 1000 te verleenen tot schadeloosstelling aan de landbouwers, die hun vee tegen de longziekte latende inenten, door die inenting nadeel lijden. Hierover ontstaat eene vrij langdurige discussie en door den heer [illegible] voorstel, strekkende om de *f* 1000 niet te besteden [illegible] schadeloosstelling aan degenen die nadeel door de inenting geleden hebben, maar tot het verleenen van premien aan degenen die in elk distrikt het meeste vee zullen hebben doen inenten; dit amendement wordt verworpen, en ten slotte ook de conclusie van het rapport, en wel met 43 tegen 11 stemmen.

Namens onderscheidene afdeelingen worden verschillende rapporten uitgebragt onder anderen, namens de 1ste afdeeling bij monde van den heer *Gerlach*, op het adres van *J. Masthoopt*, burgemeester en andere leden van den gemeenteraad van Oud- en Nieuw-Gastel, strekkende om den gedecreteerden provincialen weg onder de gemeente Oud- en Nieuw-Gastel de rigting te doen volgen, welke de thans bestaande weg heeft. *Concl.* tot renvooi aan Ged. Staten, met uitnoodiging aan den raad te kennen te geven, dat de Staten geen genoegen nemen met het door de meerderheid gedaan aanbod van 50 pCt., maar de voldoening verlangen der meer-

dere kosten van den aanleg en het eenjarig onderhoud, alsmede in de kosten van onteigening. Ter visie tot de zitting van Zaturdag.

Voorts namens de 4de afdeeling bij monde van den heer Mr. *Ch. van Dam*, op een adres der gemeente Oudenbosch etc. ter bespoediging van den weg van Zundert over Rucphen naar Oudenbosch; *Concl.* De Ged. Staten uit te noodigen, den aanleg van dien weg te bespoedigen. Conform besloten.

Namens de speciale commissie bij monde van den heer *Gerlach*, op de missive van Ged. Staten ten geleide van een ontwerp van reglement van inrigting en beheer der waterschappen in Noordbrabant. *Concl.* het reglement voorloopig aan te houden. Conform besloten.

Namens de speciale commissie bij monde van den heer Mr. *P. van Dam*, omtrent het reglement betrekkelijk de oprigting van het waterschap op de Oude Maas. Het door de afdeeling ter tafel gebragte reglement wordt ter visie gelegd tot morgen.

Thans wordt voorlezing gedaan van de missive van den heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, betrekkelijk de wegen, welke nog voor ultimo December van dit jaar zullen kunnen aanbesteed worden, in verband met het door den Voorzitter, bij de opening der vergadering gesprokene.

De heeren *Gerlach* en *van Dam* geven hunne bewondering te kennen, dat in die missive geene spraak is van den gedecreteerden weg van Zundert over Rucphen naar Oudenbosch.

— In de zitting van ll. Zaturdag was onder anderen aan de orde het rapport der 1ste afdeeling, op het adres van den burgemeester en drie leden van den raad van Oud- en Nieuw-Gastel, omtrent de rigting van den weg van Roosendaal naar Fijnaart (zie hierboven).

De heer *van Reysingen* bestrijdt het rapport onder een tweeledig oogpunt: vooreerst omdat de weg in de gevraagde rigting korter is en dus in het provinciaal belang; ten anderen omdat al ware de gevraagde rigting alleen in communaal belang er alsdan termen zouden kunnen bestaan, om de gemeenten met eene subsidie van 50 pCt. te gemoet te komen.

Nadat de heer *Mutsaers* het rapport toegelicht en de heer *van Etten* het verdedigd had, wordt door den heer *Borret* een amendement voorgesteld, strekkende om de zaak aan te houden en Ged. Staten uit te noodigen den Waterstaat te raadplegen over het adres van den gemeenteraad en daarvan in de volgende vergadering rapport te doen.

Dit amendement in hoofdelijke stemming gebragt zijnde wordt aangenomen met 46 stemmen tegen 9.

Verder was aan de orde de daarstelling van en het reglement voor een waterschap voor de Oude Maas. Na eene vrij verwarde discussie wordt besloten dat zoodanig waterschap zal worden opgerigt en een voorloopig organiek reglement gearresteerd, hetwelk aan 's Konings goedkeuring zal worden onderworpen.

Nog werd bij monde van den heer *van Baar* rapport uitgebragt op het voorstel van den heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat om den weg van Chaam naar Baarle-Nassau te beklinkeren in plaats van te begrinden. *Concl.* in dit voorstel te bewilligen en tevens Ged. Staten uit te noodigen te doen onderzoeken of bekeijing of beklinkeren de voorkeur niet boven het begrinden verdient en hen te magtigen daaromtrent in het belang der provincie te handelen.

Het eerste gedeelte dezer conclusie wordt goedgekeurd, de twee overige punten aangehouden tot de zomervergadering.

Eindelijk wordt besloten dat de twee nog onafgedane zaken, als de weg van Etten naar Leur en de weg van Oirschot naar Loon-op-Zand tot de zomervergadering zullen aangehouden worden.

De korte notulen van het ter dezer vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De *Voorzitter* herinnert dat dit, sedert de invoering der nieuwe orde van zaken, de eerste maal is, dat de werkzaamheden der Staten in dezelfde week afgeloopen zijn; een bewijs dat met ijver en werkzaamheid veel kan verrigt worden. Z. Exc. uit den wensch dat de verrigte werkzaamheden tot welzijn der provincie mogen gedijen, en verklaart, namens den Koning, deze najaarszitting der Staten van Noordbrabant gesloten.

— Bij eene ministeriele beschikking van den 9den dezer is bepaald, dat op Dingsdag den 4den December aanstaande in het kiesdistrict Sneek een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal gekozen worden, ter vervanging van den heer *Huguenin*, die zijn ontslag genomen heeft.

— Bij Koninklijke besluit van den 1sten November 1855, N°. 59, is de heer Mr. *E. M. C. Pels Rijcken*, president van het geregtshof van Suriname, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Koninklijk besluit van den 12den November 1855, n°. 29, is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen en van de belasting op de gouden en zilveren werken, en tevens tot entreposeur te 's Hertogenbosch, de heer *A. Voerman*, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Vlissingen.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 11den dezer, het pensioen verleend aan den majoor *H. L. F. Eichholtz*, van het 3de reg. infanterie.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van dezelfde dagteekening n°. 45, goedgevonden te benoemen: bij het 2de regiment infanterie, tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant *P. A. J. Gosenson*, van het koloniaal werfdepôt; bij het 3de regiment infanterie, tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *D. Retter*, van het 2de regiment van het wapen; bij het 4de regiment infanterie, tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant *H. Gout*, van het regiment grenadiers en jagers, tot 1sten luitenant, den 2den luitenant *L. J. J. A. Joost*, van het 7de regiment van het wapen; bij het 6de regiment infanterie, tot 1sten luitenant, den 2den luitenant *J. B. H. van Rooijen*, van het korps.

— Bij Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 12den dezer, n°. 28, goedgevonden te benoemen, bij het 2de regiment vesting-artillerie, tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant *J. M. van Klinkenberg Dozy*, van het 3de regiment vesting-artillerie.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 9den dezer, n°. 63, goedgevonden te benoemen: bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot paarden-arts van de 3de klasse den heer *R. G. Roberton*.

— In het hoofddistrict Eindhoven is bij herstemming tot lid van de Provinciale Staten gekozen den heer *W. Huijsmans*, notaris te Eindhoven.

— Ll. Vrijdag heeft in eene plegtige zitting van het provinciaal geregtshof van Noordbrabant de plegtige installatie plaats gehad van den Ed. Gr. Achtb. heer mr. *P. J. A. M. Willebois*, als procureur-generaal bij gemeld hof.

— Te 's Bosch circuleert een adres ter ondersteuning van het voorstel van den heer *Rochussen*, in de Tweede Kamer, tot het instellen van een onderzoek, betrekkelijk het gebruik en misbruik van den sterken drank, en de doelmatigheid van beperkende maatregelen daartegen.

— Uit Waalwijk wordt den 9den dezer het volgende gemeld:

»De laatste jaarmarkt dezes jaars, die gewoonlijk invalt Vrijdag na den 8sten November, is heden gehouden. Door het schoone weder uitgelokt, waren zeer veel menschen ter markt; er was ook bijzonder veel hoornvee aangevoerd, dat echter niet duur verkocht werd; men schrijft zulks toe aan duurte van het voeder. De eerst volgende jaarmarkt te Waalwijk zal gehouden worden Woensdag den 13den Februarij aanstaanden.

»Sedert 1 October jl. rijdt er eene diligence 's morgens ten 7½ ure van Waalwijk naar Tilburg, die daar omstreeks 10 ure aankomt, 's namiddags ten 4 ure terug rijdt en ten 6¼ ure te Waalwijk weder terugkomt. Ofschoon het jaargetijde tot het doen van reizen niet zeer gunstig is, wordt er echter van dit middel van vervoer een tamelijk goed gebruik gemaakt. Dit zal vooral nuttig zijn, indien men 's winters uit die omstreek naar 's Bosch moet, als de Overlaat en het Bossche Veld onder water staat en men dan tweemaal moet varen en dan veel koude en ongemak lijden. Nu heeft men gelegenheid, ten tien ure te Tilburg aankomende, met de diligence welke tegen dien tijd van Breda komt, de reis naar 's Hertogenbosch voort te zetten."

— Naar men verneemt, is de gemeente Besoijen in den afgeloopen week gelukkig voor eene zware ramp bewaard gebleven. In een groot magazijn van steenkolen, voor sommige fabriekanten te Tilburg, waarin eene zeer groote massa steenkolen geborgen was, zijn deze, zoo men zegt, aan het broeijen geraakt; gelukkig dat zulks in tijds ontdekt is geworden. Door de activiteit van den Burgemeester van Besoijen, en der ingezetenen, is het mogen gelukken, de gemeente voor een groot ongeluk te vrijwaren; waren de steenkolen aan het branden geraakt, dan had of het huis van den heer Burgemeester der gemeente, of de Gereformeerde kerk te Waalwijk, die daar naast of in de onmiddelijke nabijheid staan, groot gevaar geloopen eene prooi der vlammen te worden, doch men is er met den schrik afgekomen, en worden nu de steenkolen per as naar Tilburg vervoerd. Men twijfelt niet of er zal een streng onderzoek naar deze omstandigheid gedaan worden.

— Ll. Woensdag heeft in de zoogenaamde Loonsche baan te Gromvoirt, provincie Noordbrabant, eene brutale aanranding plaats gehad van een jongeling genaamd *W. Verpalen*, oud 16 jaren, timmermansleerling, wonende bij den molenaar in die gemeente. Deze jongeling, door zijnen meester met eene boodschap uitgezonden, werd ter gemelde plaats, niet ver van den molen verwijderd, doch door de sterke mist buiten het gezigt, door twee personen aangesproken, die hem bevolen zich te ontkleeden, waartoe hij zich echter ongenegen toonde. Daarop grepen de straatroovers hem aan ontkleedden hem met geweld; op het hulpgeroep des jongelings sloegen zij hem met een stok tegen de beenen, met de bedreiging dat, indien hij zich niet stil hield, zij dan hun mes zouden gebruiken. Nadat zij hem van al zijne kleederen, behalve hemd, pet en schoenen, hadden beroofd, zijn de boosdoeners met de kleederen den weg naar de Vughtsche heide en aangrenzende bosschen ingeslagen; zij werden onmiddellijk door eenige personen achtervolgd, doch waren spoorloos verdwenen.

— Maandag morgen heeft te Rotterdam in de Bierstraat een felle brand gewoed, waardoor twee kapitale panden aldaar, waarvan het een werd bewoond door den heer *C. L. Kolff* en het ander door den heer *A. Q. Kolff*, bijna geheel zijn uitgebrand. De brand was ontstaan in het pakhuis met verwwaren van de beide genoemde heeren, handel drijvende onder de firma van *Tollens en Co*, welk pakhuis onder de beide panden doorliep; een der knechts moet in het pakhuis gestruikeld zijn en daarbij de lantaren omgestooten hebben, waardoor een glas daarvan brak en de vlam met de terpentijn welke men bezig was te verwerken in aanraking kwam; met de grootste snelheid verbreidden de vlammen zich, zoodat men niets heeft kunnen redden en de bewoners der huizen in allerijl de wijk hebben moeten nemen. Door de van alle kanten toegesnelde brandspuiten is het mogen gelukken de belendende huizen, ofschoon die wel eenige schade hebben geleden, te bewaren; tegen den middag was men den brand, welke ten tien ure was uitgebarsten, meester. Alle lof komt toe aan de brandweer voor de wijze waarop zij zich van hare taak heeft gekweten, terwijl zoowel de schutterij als de politie de orde op uitstekende wijze hebben gehandhaafd, waardoor de onbelemmerde werking der brandspuiten zeer werd bevorderd.

— Ll. Donderdag zijn te Lensbroek, in Gelderland, op de hofstede van *F. van de Dagemaat*, drie korenbergen en twee schuren afgebrand, waarbij men berekent dat circa 500 vimmen, zoo rogge als boekweit, verbrand zijn; hoewel huis en stalling zeer in de nabijheid waren, zijn die echter gelukkig bewaard.

— Van het Nieuwe Diep wordt geschreven, dat de zeildag van Zr. Ms.

fregat *De Ruyter* en van de instructiebrik *De Zeehond*, met bestemming naar de Middellandsche Zee, bepaald is op Donderdag den 15 dezer.

— Z. M. heeft bij besluit van 31 October ll. bewilliging verleend tot de oprigting van eene *Wasch- en Badinrigting* te 's Gravenhage.

— Ingevolge 's Konings magtiging zal, met den 11den dezer, de te Vlissingen liggende kanonneerboot nº. 71, bemand met 10 koppen, in dienst worden gesteld, met bestemming om, onder bevel van den scheepsonderofficier *A. J. van Eeker*, tijdelijk naar Leyden te worden gedetacheerd, ten einde aldaar aan boord jongelingen onderrigt te geven ter aanvankelijke opleiding in de zeedienst.

— Men heeft te 's Hage een aanvang gemaakt met de overbrenging van het oud-archief, dat zich op de zolders boven de groote zaal van het provinciaal geregtshof in Zuidholland bevond, naar het Rijks archief op het Plein. Dat archief zal alzoo eene groote volmaaktheid erlangen, ook in verband met de overbrenging van het koloniaal archief uit Amsterdam.

— Men verneemt, dat door wijlen den heer *C. Wellemberg*, in leven oud-hoofdingenieur van den waterstaat, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, gewoond hebbende en overleden in 1855 te Utrecht, aan de fundatie der *Vrijvrouwe van Renswoude*, alhier, is gemaakt een legaat van *f* 2000. De overledene was in zijne jeugd kweekeling dier fundatie, de stand, welken hij in de maatschappij bekleedde, en de ridderorde, hem door den Koning toegekend, zijn genoegzame bewijzen welke goede gevolgen de in die fundatie gegeven opleiding voor hare kweekelingen oplevert. Voor regenten was het een aangenaam gevoel, dit legaat als een bewijs van dankbaarheid van een der kweekelingen te mogen aanvaarden, tot welke aanvaarding Z. M. de Koning, bij besluit van den 20 October jl., de gevraagde magtiging heeft verleend.

— Dezer dagen is te 's Hage door den vleeschhouwer *M. Mendel* een koebeest geslagt, wegende 500 Ned. pond. Dit mag als een zeldzaamheid in dit jaargetijde beschouwd worden. De koe was afkomstig van de veefokkerij van den heer *Hoek* te Wateringen.

Wij vestigen bij voortduring gaarne de aandacht der liefhebbers van goede en degelijke lektuur op »*Van Druten en Bleekers* Goedkoope Bibliotheek" (Sneek, *Van Druten en Bleeker*). Wij wenschen in het algemeen belang en ter verspreiding van nuttige kundigheden, die Bibliotheek zoo algemeen mogelijk verspreid te zien. Heden is daarvan verschenen het slot van *Burmeisters* Geschiedenis der Schepping, vertaald door den kundigen heer *A. Winkler Prins*, en het eerste deel der Hollandsche vertaling van een voortreffelijk werk van den te regt wereldberoemden *K. von Rotteck*, getiteld: Veertig Jaren, Geschiedenis van den laatsten tijd.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 12 November.

TARWE iets hooger met goeden handel aan cons.: 129 ℔ witb. Pools. *f* 376; 126 ℔ dito *f* 356; 124 ℔ mindere dito *f* 335 aan de Zaan; 127 ℔ roodb. dito *f* 340; 124 ℔ Mecklenb. *f* 340.

ROGGE iets hooger met veel handel: 120 ℔ oude Odessa *f* 370; 121 ℔ puike Egiptische *f* 385 aan de Zaan; 119, 121 ℔ Holst. *f* 344, 352; 118 ℔ grove Zweeds. *f* 343.

GERST goed prijsh.: 109 ℔ Rost. *f* 250; 114, 116 ℔ Deens *f* 250, 264; 116 ℔ Chevalier *f* 273.

BOEKWEIT onveranderd: 123 ℔ Amersf. *f* 310; 121, 123 ℔ Holst. *f* 298, *f* 306; 119 ℔ Inl. Veen *f* 283.

KOOLZAAD williger: Groninger 87 P. vl.; op 9 vaten Olie, te leveren dadelijk [illegible] P. vl.; in April 104 P. vl.

LIJNZAAD een doen: 105 ℔ Arch. *f* 435.

RAAPOLIE williger; op 6/w. *f* $56^3/_4$; Vlieg. *f* $55^1/_4$ à $55^1/_2$; 1 Decemb. *f* $55^1/_4$; 1 Mei *f* [illegible]

LIJNOLIE op 6/w. *f* [illegible], Vlieg. *f* $43^1/_4$ à $43^1/_2$; 1 Dec. *f* $43^1/_2$; 1 Maart *f* $44^1/_2$; 1 April en Mei *f* [illegible]

HENNEPOLIE, op 6/w. *f* [illegible] Vlieg. *f* $52^1/_2$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st. *f* [illegible] à *f* 112.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* [illegible] à *f* [illegible]

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 12 NOVEMBER 1855.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 17,70	tot *f* 19,30.
Het dito dito Rogge Oude	» 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» 11,80	» » 12,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» 8,60	» » 9,05.
Een dito pond Boter		» 1,04.
Zand-Aardappelen (Van af Mudde)		*f* 3,10.
Het 1000 Eiken Telhout		» 3,25.
Het 1000 Door Hout		» 2,25.
De 100 Speelderssen		» 2,90.
De » Struiken		» 3,00.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (13 *November*) was de fondsnotering: Nederl. W. S. $2^1/_2$ pCt. $62^3/_4$, $^7/_8$, $^{11}/_{16}$; 3 pCt. $73^3/_4$, $^7/_8$, $^3/_4$; 4 pCt. $92^3/_8$, $^7/_8$, $^3/_4$; Oblig. Leening 4 pCt. $92^{15}/_{16}$; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. $89^5/_8$; Rusland 5 pCt. [illegible] dito 1828–29 $100^1/_4$; Neg. 1831—33 $81^1/_2$; 4 pCt. bij Hope $74^3/_4$; Id. bij Stieglitz $74^1/_4$; dito 1854 $80^1/_2$, $^3/_8$; Nieuwe Eng. $4^1/_2$ pCt. $86^1/_2$; Polen Aand. Lot. $142^1/_2$, $^3/_4$; Spanje $1^1/_4$ pCt. $19^7/_{16}$, $^1/_2$, $^5/_8$; 3 pCt. 38, $^1/_8$; 3 pCt. [illegible] $32^{13}/_{16}$, 33, $32^7/_8$; Portugez. 3 pCt. $40^1/_8$, $^3/_8$, $^1/_4$; Oostenrijk Metall. [illegible] 63; Nieuwe 5 pCt. [illegible] Zilver Nat. 5 pCt. $65^7/_8$, 66, $65^7/_8$; $2^1/_2$ pCt. $31^7/_8$, 32; Pruissische Loten $3^1/_2$ pCt. 194; Brazilie $87^3/_4$; Peru $74^3/_4$; Mexico [illegible] $^5/_8$; Grenada [illegible]

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.